(Anti-)pestprotocol

Pesten hoort niet thuis op het Bertrand Russell college. Het is belangrijk dat de school een veilige omgeving is voor iedere leerling zodat deze zich optimaal kan ontwikkelen. Iedereen die betrokken is bij de school kan iets betekenen in het voorkomen en tegengaan van pesten. Je kunt hieronder lezen wat de aanpak met betrekking tot pesten inhoudt op het Bertrand Russell college.

Doel van het (anti-)pestprotocol

Door het consequent aandacht besteden aan het onderwerp pesten willen we het pesten op onze school voorkomen. Hierbij is een actieve houding een vereiste. Mocht zich onverhoopt toch een pestsituatie voordoen, dan geeft dit protocol richting en houvast aan leerlingen, ouders, docenten, mentoren en directie.

Wat is pesten?

Bij pesten is sprake van herhaaldelijk verbaal, fysiek of online beschadigen van een ander en/of het sociaal uitsluiten van de ander uit de groep.

De zes rollen bij pestsituaties

Naast de pester en de gepeste zijn er ook anderen betrokken, die een bepaalde rol innemen en daarmee invloed hebben op het pestgedrag.

- Slachtoffer: degene die wordt gepest.
- Pester: degene die begint met pesten.
- Assistent: degene die niet zelf begint met pesten, maar gaat meedoen zodra iemand anders begonnen is. De assistent helpt de pester.
- Versterker: degene die niet zelf pest, maar wel lacht om de pester of het aanmoedigt. De versterker geeft de pester het gevoel dat het pesten leuk of grappig is.
- Verdediger: degene die het slachtoffer helpt, bijvoorbeeld door te zeggen dat de pester moet ophouden of door het pesten bij de leraar te rapporteren.
- Buitenstaander: degene die meestal wel weet dat er gepest wordt, maar zich er niet mee bemoeit. Dit kan het slachtoffer het gevoel geven dat de buitenstaander het niet zo erg vindt dat er gepest wordt. Daarnaast kan de pester het gevoel krijgen dat dit pestgedrag acceptabel is.

Deze rollen staan niet het hele schooljaar vast, maar kunnen per situatie of gedurende het schooljaar kunnen veranderen.

Online pesten

Veel pestgedrag tussen leerlingen speelt zich online af op bijvoorbeeld sociale media. Bij online pesten – oftewel cyberpesten – gaat het om onder meer buitensluiten op sociale media, nare berichten sturen, nare reacties, bedreigen, afpersen, nep-accounts maken, het verspreiden van ongewenst beeldmateriaal en shame-sexting.

Als het gaat over online pesten, zien we met name de cijfers van jongeren. Online pesten staat vaak niet op zichzelf. In de meeste gevallen is het een verlengstuk van ander pestgedrag. Ondanks dat online pesten vaak buiten schooltijd gebeurt heeft het directe invloed op de veiligheid in de klas.

Hoe herken je de signalen van leerlingen die gepest worden?

Leerlingen worden uitgelachen of op een onvriendelijke manier benaderd.
Regelmatig valt het op dat er om het kind wordt gelachen of dat andere kinderen onaardige opmerkingen maken.

Leerlingen worden als laatste gekozen bij teamspelletjes.
Tijdens de gymles of in de pauze zijn het steeds dezelfde kinderen die als laatste worden gekozen en die ze eigenlijk liever niet in hun team willen hebben.

Bezittingen van leerlingen worden afgenomen of liggen overal verspreid.
Ze zijn regelmatig hun spullen kwijt of moeten deze bij elkaar rapen.

Leerlingen hebben kneuzingen, verwondingen of kapot gescheurde kleren.
Waar komen die blauwe plekken en kneuzingen vandaan? Is het kind zelf zo onhandig dat het allerlei ongelukjes heeft, of zit er meer achter?

Leerlingen zijn vaak alleen tijdens pauzes en overblijven.
Het kind staat alleen in de pauzeruimte en doet niet mee met andere kinderen. Heeft het kind echt zelf geen zin om mee te doen, of wordt het structureel buitengesloten? Je ziet een slachtoffer vaak dicht bij de leerkracht of surveillant blijven. Ook blijven ze na schooltijd soms langer in de klas hangen, om de leerkracht te helpen, zodat ze niet gelijk met de 'pestkoppen' naar buiten hoeven.

Leerlingen nemen geen klasgenootjes mee naar huis.
Ze zitten vaak alleen op hun kamer en worden niet uitgenodigd voor feestjes.

Leerlingen gaan achteruit in hun schoolprestaties.
Het kind heeft meer moeite om zich te concentreren en kan rusteloos of hyperactief zijn. Ook zie je vaak dat de schoolresultaten langzaam achteruit gaan.

Leerlingen lijken gestrest, ongelukkig en depressief.
Het kind zit niet lekker in z'n vel en heeft een doffe uitstraling. Ze slapen onrustig met nare dromen. Het voelt zich ongelukkig en verdrietig en heeft vaak ook allerlei lichamelijke klachten zoals hoofdpijn of buikpijn.

Leerlingen zijn onhandig en kinderlijk.
Het kind kan vreemde of irritante gewoontes hebben, waar ook volwassenen (inclusief de leerkracht) zich aan kunnen storen.

Leerlingen proberen terug te vechten als ze worden aangevallen of beledigd.
Het kind is regelmatig bij vechtpartijen betrokken en kan zeer temperamentvol overkomen. Is het echt zo'n heethoofd of driftkikker? Kinderen vinden het vaak grappig wanneer een kind stampvoetend van woede voor zichzelf probeert op te komen en ze zullen dan ook net zolang doorgaan met 'uitdagen' tot ze dit doel hebben bereikt. Heel vaak wordt juist het kind dat wordt gepest 'betrapt' door de leerkracht wanneer het iets terug doet…

Herken je meerdere signalen?

Natuurlijk zijn de signalen hierboven alleen aanwijzingen dat er mogelijk sprake is van pesten. Het kan dat je meerdere signalen of nog hele andere aanwijzingen van pesten herkent, maar ook dat het slachtoffer maar één of twee signalen afgeeft. Ieder kind of iedere jongere is anders en ook ieder slachtoffer van pesten uit zich op een andere manier. Het ene kind heeft nu eenmaal meer last van de pesterijen, dan de ander. Wel is het belangrijk dat ieder kind weerbaar is en weet hoe het om kan gaan met het pesten.

Wil je als ouder meer weten, download dan 'help mijn kind wordt gepest', zodat je weet hoe je met je kind én de school in gesprek kunt gaan. Je ontvangt dan een checklist met 34 praktische tips over hoe je onder andere op school het gesprek met de mentor kunt aangaan en een abonnement op mijn E-zine 'Krachtig tegen pesten'. Dit is een 2-wekelijks digitaal 'mini-magazine' voor ouders, die makkelijk toepasbare tips en informatie willen over omgaan met pesten en meer zelfvertrouwen voor hun kind.

Als pesten zich voordoet is het belangrijk dat leerkrachten/onderwijsondersteunend personeel (in samenwerking met ouders) dat signaleren en duidelijk stelling nemen. In gesprek met de gepeste leerling wordt een stappenplan opgesteld. Als een docent merkt dat een leerling mogelijk gepest wordt informeert deze bij de collega's en mentor of dit zou kunnen. De mentor overweegt of hij de beste persoon is om het gesprek aan te gaan met de leerling. Als dat zo is gaat deze zelf het gesprek met de leerling voeren, zo niet dan zoekt de mentor een geschikte docent. De mentor meldt het (mogelijke)pesten altijd bij de afdelingsleider, zij bepalen, in overleg met de leerling, het moment van ouders informeren. De afdelingsleider geeft alle pestgevallen in zijn of haar afdeling door aan de anti-pestcoördinator. Er wordt altijd melding gemaakt van pestincidenten in Magister.

Rol van de antipestcoördinator (APC)

De APC heeft een actieve rol in het voorkomen en tegengaan van pesten. De APC zorgt voor de uitvoering van dit protocol.

De APC ondersteunt het management en de leerkrachten bij voorkomende incidenten. Zo nodig en in overleg met het management en de leerkrachten neemt de APC de uitvoerende rol op zich. Zij betrekt de leerkrachten altijd bij de acties en informeert het management.

De APC is, naast de leerkrachten, het aanspreekpunt voor leerlingen en ouders. Zij kunnen bij de APC incidenten melden en zorgen bespreken. De APC bespreekt deze meldingen altijd met de verantwoordelijke leerkracht en informeert het management. Eventueel zoekt de APC samen met de ouders en de leerlingen naar passende hulp en de APC is op de hoogte van het verloop van het hulptraject. Soms wordt ook de Coördinator Ondersteuning en Begeleiding gevraagd om mee te denken over welke extra ondersteuning ingezet kan worden.

Preventief

We willen als school de pestproblemen proberen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, willen we het onderwerp pesten met de leerlingen bespreekbaar maken (preventief). Door het inzetten van groepsvormende activiteiten, proberen we een positief groepsklimaat te creëren, waarin elk kind zich kan ontplooien en een positief zelfbeeld kan ontwikkelen.

Op school hanteren wij ook de gouden regels die bijdragen aan het creëren van een veilige sfeer:
We hebben respect voor elkaar en elkaars eigendommen en onze omgeving
We zijn samen verantwoordelijk voor een goede sfeer
We dragen allemaal bij aan een open communicatie: we lossen problemen op door erover te praten

Aan het begin van elk schooljaar, in de derde week van september (de landelijke *Week tegen Pesten*) wordt er in de klassen extra aandacht besteed aan pesten. Vooraf worden de mentoren geïnformeerd en ondersteund betreffend lesmaterialen en lesideeën. Gedurende het schooljaar is er in de diverse leerjaren preventief aandacht voor pesten.

Curatief

Mocht er onverhoopt sprake zijn van een situatie waarin gepest wordt, dan handelt men als volgt:

1. De verantwoordelijkheid van de school/leerkrachten.
De leerkracht/ouder/leerling meldt een incident bij de APC, leerlingbegeleider en/of afdelingsleider. De APC wordt altijd op de hoogte gebracht van een incident. Er wordt een notitie gemaakt in Magister bij de gepeste en de pestende leerling.

2. Steun bieden aan de leerling die gepest wordt.
Er wordt altijd individueel met de leerling gepraat, zodat de leerling zijn verhaal kan doen en de leerkracht (of anderen) in kan schatten of er sprake is van pesten. De leerling wordt altijd serieus genomen. Met het kind wordt overlegd over en gewerkt aan mogelijke oplossingen.

3. Steun bieden aan het kind dat pest.
Er wordt altijd individueel met de leerling gepraat, zodat de leerling zijn verhaal kan doen en de leerkracht in kan schatten of er sprake is van pesten. Als er sprake is van pesten moet met het kind besproken worden wat pesten voor een ander betekent. Het kind moet ook geholpen worden om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen. De leerkracht kan dit zelf doen. De APC wordt altijd geïnformeerd over de gesprekken. Dit wordt ook aan de leerling kenbaar gemaakt. De APC bewaakt het proces.

4. De ouders van het gepeste en het pestende kind steunen.
De leerkracht meldt in het geval van pesten dit altijd aan de ouders van de gepeste en de pestende leerling en bespreekt de te volgen maatregelen. Er wordt informatie en advies gegeven over pesten en de manieren waarop pesten kan worden aangepakt.

5. De middengroep (de rest van de klas) betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem.
De leerlingen kunnen altijd pestsituaties melden bij de leerkrachten/mentor/APC. Dit kan in een gesprek maar ook door middel van een berichtje (via het Bertrand App, Teams of Magister).

Als er gepest wordt, dan volgt een gesprek met alle kinderen van de groep over pesten en over hun eigen rol daarbij. Er wordt met de kinderen overlegd over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen, waarbij ze eventueel zelf een actieve rol spelen.

Contact en samenwerking tussen school en ouders

Tijdens de reguliere contactmomenten tussen de mentor en ouders wordt er gevraagd naar het welzijn van de kinderen. Als er tussentijds vragen/zorgen zijn over het welzijn van het kind, kunnen ouders contact opnemen met de mentor, of zal de mentor contact opnemen met de ouders.

Ouders kunnen daarnaast contact opnemen met de APC om situaties of zorgen te bespreken.

Contactpersonen en-gegevens:

Anti-pestcoördinator (APC)
Brenda van Steenoven
b.vansteenoven@bertrand.nl

Coördinator Ondersteuning en Begeleiding (COB)
Brenda van Steenoven
b.vansteenoven@bertrand.nl

Interne contactpersonen
Lobke Wijga en Michiel Funke
l.wijga@bertrand.nl
m.funke@bertrand.nl

Afdelingsleiders
Paul Smit (leerjaar 1 en 2)
p.smit@bertrand.nl

Astrid Gerritsen-Opdam (havo 3, 4 en 5)
a.gerritsen-opdam@bertrand.nl

Marco Olij (atheneum 3, 4, 5 en 6)
m.olij@bertrand.nl

Het emailadres van de *mentor* krijgt u op de ouderavond. Heeft u die gemist dan kunt u contact opnemen met de administratie.

Contact administratie:
brchv@bertrand.nl

Onderbouw
Erasmusstraat 1
1561 KD Krommenie
075-6210426

Bovenbouw
Erasmusstraat 28
1561 KD Krommenie
075-6210426

Klachtenprocedure

Mocht na alle inspanningen het pesten niet stoppen, dan kan er een officiële klacht worden ingediend bij onze interne contactpersonen: Lobke Wijga en Michiel Funke.

Onze interne contactpersonen gaan aan het begin van het schooljaar alle klassen rond om zich voor te stellen en de leerlingen uit te leggen wat ze moeten doen als er pestproblemen zijn die niet opgelost worden.